

Notat

Saksbehandler

Stine Mari Sørensen, tlf. 91775148

Dato

16.02.2026

Referanse

25/43755-6

Til

Alminnelig høringsliste

Kopi til

Høring om endring i securityforskriften § 3 – Nasjonal gjennomføring av ny forordning og beslutning

Informasjon om høring

Luftfartstilsynet foreslår på vegne av Samferdselsdepartementet å gjøre endring i forskrift 1. mars 2011 nr. 214 om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. (securityforskriften).

Forskriften § 3 er gjennomføringsbestemmelsen for forordning (EU) 2015/1998 og beslutning C(2015) 8005 som fastsetter de detaljerte tiltakene for gjennomføring av felles grunnleggende standarder for luftfartssikkerhet, slik at forordningen og beslutningen gjelder som norsk rett.

Med jevne mellomrom er det behov for endringer og klargjøring av securityregelverket. I *Aviation Security Committee* -møtet (AVSEC) i november 2025 ble det votert over kommende endringer til forordning (EU) 2015/1998 og beslutning C(2015) 8005.

Endringsforordningen er per dags dato ikke publisert i Official Journal (OJ) og ikke tildelt eget rettsaktnummer.

De kommende endringene i forordningen og beslutningen trer i kraft i EU på tjuende dag etter publisering i OJ.

Endringene som omtales i høringen her omfatter blant annet krav til sikkerhetskontroll av frakt, post og forsyninger som inneholder hermetisk lukkede beholdere, etablering av et regime rundt sikkerhetsgodkjent leverandør av forsyning til lufthavn og ytterligere krav til bombehunder.

I påvente av EØS-gjennomføring ønsker Luftfartstilsynet på vegne av Samferdselsdepartementet å gjennomføre rettsaktene som nasjonal rett med oppdatering av securityforskriften § 3. Det er viktig å sikre at securityreglene i Norge er harmonisert med resten av EU.

Utkast til forordning og utkast til endringsforskrift er vedlagt høringsnotatet. Endringsbeslutningen publiseres ikke. Henvisning til rettsaktene i utkast til endringsforskrift vil bli oppdatert når rettsaktene gis egne nummer etter publisering i OJ. Endring av § 3 vil ikke skje før rettsaktsnummer er tildelt.

Innholdet i beslutningen og endringsbeslutningen omhandler den konfidensielle delen av securityregelverket og omtales ikke i høringen.

Svar på høringen må være sendt Luftfartstilsynet innen 27. mars 2026. Høringssvar sendes til postmottak@caa.no. Alternativt kan høringssvar sendes til Luftfartstilsynet, Postboks 243, 8001 Bodø. Merk høringssvar med saksnummer 25/43755.

For spørsmål om faglig vurdering av innholdet, ta kontakt med fagansvarlig security og securityinspektør Dag K. Hansen (dkh@caa.no). Spørsmål som omhandler rettslig status og gjennomføring av rettsaktene i norsk rett, ta kontakt med juridisk seniorrådgiver Stine Mari Sørensen (sms@caa.no).

Bakgrunn – hovedinnholdet i regelverksendringene

Endringsrettsaktene medfører endringer i kapittel 1, 3, 4, 6, 8, 9, 11 og 12 i forordning (EU) 2015/1998 og beslutning C(2015) 8005. En betydelig del av endringene som vil medføre konsekvenser for luftfartsaktørene er beslutningsbestemmelser. Ettersom innholdet i beslutningen ikke kan gjengis her, er rettsaktene publisert i *securityportalen*. Ansvars- og nøkkelpersonell med legitimt behov anbefales å logge seg inn på *securityportalen* via Luftfartstilsynets nettside for å lese seg opp på innholdet i regelverksendringene.

Ikke alle endringer i forordningen gjengis i dette høringsnotatet. Luftfartstilsynet anbefaler derfor at den vedlagte forordningen leses i sin helhet.

Krav til sikkerhetskontroll av frakt, post og forsyninger som inneholder hermetisk lukkede beholdere

Forordningen punkt 6.0.9 inneholder en definisjon av *hermetisk lukket beholder*. Forordningens punkt 6.2.1.3, 8.1.2.4 og 9.1.2.4 gir nærmere beskrivelser av hvordan slike beholdere skal håndteres for å bli akseptert som enten frakt eller forsyning. Denne endringen kan medføre økonomiske og administrative konsekvenser for Luftfartstilsynet ettersom dette mest sannsynlig vil medføre et behov for å godkjenne flere enheter som leverer hermetisk lukkede beholdere som kjent avsender.

Sikkerhetsgodkjent leverandør av forsyning til lufthavn

En av de største endringene i det nye regelverket er at sikkerhetsgodkjent leverandør av forsyning til lufthavn (SLFL) blir etablert som en ny securityaktør. Endringene skal bidra til å øke securitynivået for forsyninger som tas inn på en lufthavn.

En enhet som implementerer sikkerhetstiltak som nevnt i forordningen punkt 9.1.5 og gjennomfører sikkerhetskontroll av forsyninger til lufthavn skal godkjennes som sikkerhetsgodkjent leverandør av forsyning til lufthavn. SLFL skal godkjennes av Luftfartstilsynet, og det er Luftfartstilsynet som skal gjennomgå sikkerhetsprogrammet og gjennomføre stedlig tilsyn. At det er Luftfartstilsynet som skal gjennomgå sikkerhetsprogrammet og gjennomføre stedlig tilsyn vil presiseres i securityforskriften i forbindelse med den pågående revisjon av securityforskriften.

Det er ikke ventet at disse endringene vil medføre betydelige administrative eller økonomiske konsekvenser for Luftfartstilsynet. For aktørene som søker om godkjenning vil det medføre konsekvenser gjennom gebyrer til Luftfartstilsynet og implementering og vedlikehold av sikkerhetsprogrammet.

Bombehunder

Det har også kommet regelverksendringer angående bruk av hund til detektering av eksplosiver (bombehund, EDD). Dette gjelder blant annet presiseringer angående hva hunden skal detektere, hva hunden kan brukes til, krav til oppfriskningsopplæring og krav til implantert transponder. Per dags dato er det ingen som benytter bombehunder regulert av securityregelverket i Norge, så dette vil ikke medføre konsekvenser for norske aktører.

Øvrige endringer

Forordningens punkt 1.2.2.2 angir hvilke autorisasjoner som gir tilgang til sikkerhetsbegrenset område av en lufthavn. Det er gjort en presisering i forordning punkt 1.2.2.2 bokstav b om hva et gyldig crew kort er.

Videre har det kommet en ny bestemmelse i 1.2.2.3 som sier at tilgang til sikkerhetsbegrenset område kan gis til GA-piloter og crew som opererer en ikke-kommersiell flygning som tidligere har landet på lufthavnen. Tilgangen til sikkerhetsbegrenset område kan kun gis når hensikten er avgang eller vedlikehold av flyet. Nærmere vilkår for slik adgang er beskrevet i bestemmelsen.

I forordningens kapittel 3, som omhandler luftfartsselskap, har det kommet krav til *supplementary station procedures (SSP)* som skal sikre at utenlandske flyselskap overholder securitykravene i det landet de flyr til. SSP skal kreves av alle luftfartsselskap som flyr til Norge. Luftfartstilsynet har over lengre tid krevd securityinformasjon fra flyselskap som har flydd flere enn 4 ganger i året til Norge. Endringen kan medføre at flere selskap må sende inn securityinformasjon til Luftfartstilsynet, så dette kan medføre noe administrativt arbeid for Luftfartstilsynet som må håndtere informasjonen.

I kapittel 8 er det gjort flere endringer, blant annet skal validering av kjente leverandører nå gjennomføres hvert 3. år. Tillatte metoder for sikkerhetskontroll av forsyninger i 8.1.2.3 og 9.1.2.3 er presisert i det nye regelverket. I kapittel 12 har det kommet en oppdatering i krav til *EU stamp* for teknisk utstyr og det er oppdaterte krav til standarder for EDS-utstyr (explosive detection systems). Frist for å implementere EDS utstyr som også detekterer kjemiske stoffer er forlenget frem til 31. desember 2026.

Luftfartstilsynets vurdering

Dette høringsnotatet er utarbeidet i tråd med de føringer som ligger i regjeringens utredningsinstruks. Et minimumskrav er da å besvare følgende spørsmål:

- Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?
- Hvilke tiltak er relevante?
- Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
- Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
- Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?

- Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

Hva er problemet og hva vil vi oppnå?

Med jevne mellomrom jobber EU det med forbedring av securityregelverket i AVSEC. Regelverksendringer i felleseuropeisk securityregelverk er i stor grad hendelsesinitiert. Så snart aktører eller myndigheter erfarer sårbarheter i «securitylagene», etableres det regelverksendringer for å demme opp.

Forordningen og beslutningen som denne høringen omhandler skal bidra til å øke securitynivået i sivil luftfart. På noen regelverkspunkt er det kun behov for presisering eller fjerning av utdaterte bestemmelser, mens det i andre tilfeller gjennomføres endringer for å redusere kjente sårbarheter.

Hvilke tiltak er relevante?

Kommende rettsakter skal endre rettsakter som allerede er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett gjennom securityforskriften § 3. Rettsaktene vil bli gjennomført nasjonalt gjennom endring av forskriften i påvente av EØS-gjennomføring.

Ingen andre tiltak er relevante.

Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?

Saken reiser ingen prinsipielle spørsmål slik det er angitt i utredningsinstruksen.

Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?

Det er positivt at det skjer endringer som har som formål å forbedre security i sivil luftfart ettersom disse bidrar til å forhindre anslag og andre uønskede hendelser.

Endringene i forordningens punkt 6.2.1.3, 8.1.2.4 og 9.1.2.4 kan medføre økonomiske og administrative konsekvenser for Luftfartstilsynet ettersom dette mest sannsynlig vil medføre at flere enheter som leverer hermetisk lukkede beholdere søker om godkjenning hos Luftfartstilsynet.

Det er ikke ventet at endringene angående sikkerhetsgodkjent leverandør av forsyninger til lufthavn vil medføre betydelige administrative eller økonomiske konsekvenser for Luftfartstilsynet. For aktørene som søker om godkjenning vil det medføre konsekvenser gjennom gebyrer til Luftfartstilsynet og implementering og vedlikehold av sikkerhetsprogrammet.

Krav til *supplementary station procedures (SSP)* kan medføre noe mer administrativt arbeid for Luftfartstilsynet som må håndtere flere innsendte dokumenter. For de selskapene som tidligere har fløyet til Norge uten å sende inn slik informasjon vil dette være en endring, men den negative konsekvensen er minimal.

Øvrige endringer i forordningen har ikke negative økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning for luftfartsaktører.

En betydelig del av endringene som medfører økonomiske og administrative konsekvenser for luftfartsaktørene er beslutningsbestemmelser. Ettersom innholdet i beslutningen ikke kan gjengis her, anbefaler Luftfartstilsynet at aktører med tilgang til *securityportalen* gjør seg godt kjent med endringene.

Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor?

Rettsaktene endrer forordning (EU) 2015/1998 og beslutning C(2015) 8005 som allerede er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett gjennom securityforskriften § 3.

Nye rettsakter må besluttet innlemmet i EØS-avtalen før de kan tas inn som EØS-rett i norsk rett. Rettsakten vil være gjeldende i EU fra tjuende dag etter publisering i Official Journal.

Luftfartstilsynet mener det er behov for å gjennomføre rettsaktene snarlig som nasjonal rett for å sikre harmonisering med øvrige deler av EU. I følge securityforskriften § 4 andre ledd kan Luftfartstilsynet fastsette forskrifter som gjennomfører rettsakter som endrer forordning (EU) 2015/1998 og beslutning C(2015) 8005, og utfyllende bestemmelser som følge av disse. I påvente av EØS-gjennomføring vil Luftfartstilsynet gjennomføre rettsaktene nasjonalt med oppdatering av securityforskriften § 3.

Foreløpig vurdering er at rettsaktene på sikt krever oppdateringer i securityforskriften § 5 og § 8. Endring i § 5 medfører ikke materielle endringer, det er kun behov for en oppdatert regelverkshenvisning. Innholdet i § 8 bør oppdateres for å inkludere sikkerhetsgodkjent leverandør av forsyning til lufthavn ettersom det er Luftfartstilsynet som vil gjennomgå sikkerhetsprogram og gjennomføre stedlig besøk av disse enhetene. Ettersom Luftfartstilsynet ikke positivt har delegert denne oppgaven til EU-validerere, anser vi at en forsinket oppdatering av denne bestemmelsen ikke blir problematisk. Luftfartstilsynet har vurdert at harmonisering bør prioriteres, og at endringene av § 5 og § 8 kan tas med som en del av et kommende arbeid med revisjon av securityforskriften.

Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

Norske luftfartsaktører og myndigheter må implementere nye regelverkskrav på korrekt måte for å sikre en vellykket gjennomføring. Det er viktig at de aktørene som er berørte får tilstrekkelig informasjon om regelverksendringene, blant annet ved å gjøre seg kjent med delene av regelverket som ikke omtales i denne høringen. Beslutningen og forordningen er begge publisert i *securityportalen*. Forordningen er også vedlagt denne høringen.